

Ngày còn bé, m^ăi l^ăn v^ăn quê ghé thăm ông c^ău, c^ănh t^ăng quen thu^c đ^ău tiên đ^ăp vào m^ăt tôi là hai cái l^ăng chim cu treo l^ăng l^ăng ở mái hiên nhà. L^ăng b^ăng tre vót nh^ă r^ăt, bo tròn vành nh^ă qu^ă bí, b^ăc v^ăi bên ngoài kín đáo. C^ăm^ăt con g^ău g^ău, con l^ăng bên c^ănh l^ăi c^ăt ti^ăng gáy nh^ă đ^ă hòa đ^ău, âm thanh tr^ăm bu^ăn. Bu^ăi tr^ăa v^ăng l^ăng, ch^ăt nghe ti^ăng cu gáy êm êm dùu d^ăt ai mà không c^ăm nh^ăn lòng mình xao xув^ăn, g^ăi nh^ăm h^ă đ^ău đ^ău, càng thêm yêu th^ăng s^ă phóng khoáng, yên bình c^ăa đ^ăng n^ăi h^ăng quê...

Ng^ăo i nuôi chim rành r^ă kinh nghi^m cho bi^ct con nào có b^ă l^ăng xám th^ăng gáy gi^ăng th^ăm, con l^ăng nâu thì gáy gi^ăng kim cao. Theo t^ăp tính, chim cu tr^ăng c^ăt gi^ăng gáy hay ho^c quy^ăn r^ău b^ăn tình ho^c khoe m^ă, thách th^ăc v^ăi con tr^ăng khác. H^ăn hai m^ău i năm tr^ăng, vùng Bình Ân, Gia Thu^ăn... và mi^c t Tân Thành, Pháo Đài (Gò Công) chim cu nh^ău l^ăm. Vào v^ăn m^ăng c^ău mát r^ăi m^ăc v^ănh n^ăm lim dim m^ăt nghe chúng g^ău g^ău r^ăi gáy ng^ăt nh^ăp mà phát "phê". Nh^ău đ^ăn n^ăi dân nh^ău coi chim cu là món m^ăi khoái kh^ău, tìm cách săn b^ăt v^ărô ti, n^ăng mu^ci t^ăt... Đ^ăng lúa chín vàng, chim cu h^ăp đ^ăan cút cù cu kh^ăp l^ăng t^ăv^ă và tách đ^ăan vào mùa thu. Chúng a đ^ău trên cành cao ít lá đ^ău ph^ăi n^ăng, r^ăa l^ăng, t^ăi t^ăm cành r^ăm lá đ^ău ng^ă. M^ăt s^ă ng^ăo i cao tu^ci có thú vui "gác cu" lâu năm thành thói quen khó b^ă. Con chim cu m^ăi ph^ăi có b^ă l^ăng nhuy^ăn m^ău t^ăv^ăi vòng c^ăm đ^ău, ti^ăng gáy nghe th^ăt "êm tai". Nh^ăt cu m^ăi vào "lúp" có hai ng^ăn làm b^ăng tre s^ăn màu xanh lá cây, b^ăc v^ăi che kín, ch^ă ch^ăa kho^cng tr^ăng c^ăa b^ăy. Dùng sào dài treo "lúp" trên cành tre cao n^ăi ch^ău khó ng^ăi n^ăp trong lùm r^ăm đ^ău theo dõi, tránh gáy ti^ăng đ^ăng, dù là nh^ă nh^ăt. Ng^ăo i gác cu có s^ă kiên nh^ăn ch^ău đ^ăng th^ăi gian dài n^ăn trong ca dao dân gian x^ăp h^ăng chuy^ăn này đ^ăng hàng th^ă ba trong b^ăn cái... "kh^ă". Chim cu m^ăi c^ăr^ă r^ăc^ăt ti^ăng gáy khiêu khích, lôi cu^cng con chim "b^ăi" bên ngoài gáy đ^ăp l^ăi nh^ăm^ăt cu^cc tranh tài. M^ăt lúc sau, cu b^ăi h^ăng máu xông vào "lúp" t^ăn công và th^ă là m^ăc b^ăy. Coi v^ăy chú không d^ăd^ăng chút nào, ng^ăo i gác cu h^ăi tr^ăm tính m^ăi t^ăn h^ăng đ^ăng c^ă ni^cm vui h^ăi h^ăp, c^ăng th^ăng và sau đó là n^ăi hân hoan khó t^ă. Nh^ă có l^ăn ông c^ău tôi xách sào, xách "lúp" đi t^ăsáng đ^ăn t^ăi su^ct m^ăy ngày v^ă tay không. m^ăt m^ăy qu^ăo đeo vì rình r^ăp c^ăc kh^ă mà gg^ăp ph^ăi con b^ăi quá khôn lanh, c^ănh gáy không ch^ău vào lúp. T^ăi ch^ăng b^ăy đ^ăng c^ă con b^ăi y, c^ău tôi h^ă h^ăvui m^ăng, t^ăt nhiên ng^ăo i trong nhà ai cũng th^ă phào nh^ă nhõm. Th^ăy v^ăy m^ăi bi^ct thú gác cu nó mê ho^c, h^ăp d^ăn con ng^ăo i ta bi^ct đ^ăng nào!

Bây gi^ă đ^ăng lúa thâm canh tăng v^ă, nhu c^ău đ^ăi s^ăng con ng^ăo i phát tri^cn và l^ăn chi^m d^ăn môi tr^ăng không gian thiên nhiên khi^cn cho gi^ăng chim cu nh^ăy c^ăm, a t^ă do phóng khoáng t^ăn mát đ^ău đ^ău khó mà t^ăm g^ăp. V^ă quê, nhìn đ^ăng lúa chín vàng, v^ăn cây trái sum suê bóng mát, b^ăt giác thèm nghe ti^ăng chim cúc cù cu quá ch^ăng. L^ăi nh^ăm^ăt đ^ăan trong bài th^ă"Vòng c^ăm trên c^ă chim cu" c^ăa nhà th^ă Ch^ă Lan Viên:

Nh^ă chim cu gáy đ^ăng xa

Vi^{ết} b^{ởi} Administrator

Th^{áng} 09, 2010 22:31 -

"Ch^ó cành xanh là c^ó chim gù

H^{át} n^hé t^u n^hé c theo t^ính chim dân dã

Nh^ă ch^óa nghe bao g^ồ. Mà nh^ă dã

Nghe r^õi. T^o đâu tr^úi xa x^óa xa x^óa...

Ngu^{ồn}: Báo P^{hi}b^oc